

Z d ů v o d ů :

Přezkoumávaje věc z úřední moci, přesvědčil se nejvyšší soud, že rozsudek porotního soudu je ohledně obžalované J. A. zmatečný podle čis. 1 b) § 385 tr. ř., kterého zmatku třeba vždy dbáti z úřední moci, neboť je v neprospěch obžalované.

Porotní soud následkem kladně zodpověděných skutkových otázek 1. a 3. v 3. skupině uznal obžalovanou J. A. vinnou zločinem loupeže podle § 344 tr. z. a návodem ke zločinu loupeže ve smyslu § 69, čis. 1 tr. z. a § 344 tr. z., tedy zároveň jako pachatelku podle § 70 tr. z. a návodkyni podle § 69, čis. 1 tr. z. na témže trestném činu loupeže, spáchané na O. M. Poněvadž trestná činnost obžalované J. A. se vztahuje na tentýž trestný čin, podle § 69 a § 70 tr. z. může býti někdo buď pachatelem anebo účastníkem na témže trestném činu, neboť nelze pro tentýž trestný čin někoho odsouditi jednak jako pachatele a jednak jako účastníka podle § 69 tr. z. a vyměřiti mu úhrnný trest podle § 96 a daš. tr. z., ježto tato ustanovení předpokládají spáchání více trestných činů, nemohla býti obžalovaná uznána vinnou jako pachatelka a též jako návodkyně téže loupeže. Porotní soud porušil tedy zákon, když trestnou činnost obžalované kvalifikoval u zločinu loupeže jako pachatelství podle § 70 tr. z. a též jako návod podle § 69, čis. 1 tr. z. a zapříčinil tím zmatek podle čis. 1 b) § 385 tr. ř. Proto pokračoval nejvyšší soud z úřední moci podle § 33, odst. 1 por. nov. a v otázkách 1. a 3. skupiny 3. zjištěnou činnost obžalované kvalifikoval jako pachatelství podle § 70 tr. z. zločinu loupeže podle § 344 tr. z. a vyměřil obžalované nový hlavní trest.

Čís. 5277.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 24 zákona o tisku není třeba, aby nově uveřejněný spis (obraz) byl zcela totožný se spisem (obrazem) dříve zabaveným; stačí, že je vědomě tiskem znovu uveřejněn obsah zabaveného spisu (část původního obrazu) v takové formě, že je jí vyjádřen myšlenkový projev obsažený v původním díle.

Ač přečin podle § 24 zákona o tisku není deliktem obsahovým ve smyslu částky třetí zákona o tisku čis. 6/1863 ř. z. a ač je jeho účelem zachovati pořádek ve věcech tiskových, přece nutno k naplnění jeho skutkové podstaty, aby byl znovu uveřejňován trestný obsah tiskopisu jednou již zabaveného. Znak vědomosti vztahuje se však jen na okolnost, že spis byl již dříve zabaven.

Zhotovení povinných výtisků, jimiž se vědomě uveřejňuje zabavený spis, a předložení jich podle § 17 zákona o tisku bezpečnostnímu úřadu je činností vedoucí ke skutečnému vykonání přečinu podle § 24 cit. zák. Byl-li potom tiskopis zabaven, nelze tvrditi, že k dokonání trestného činu nedošlo z vůle samého tiskaře — pachatele — nýbrž čin nebyl dokonán jen pro překážku odjinud v to příšlou.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 2. listopadu 1934, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupem podle § 8 tr. z. a § 24 tiskového zákona č. 6/1863 ř. z.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle § 281, č. 5 a 9 lit. a) tr. ř., obsahem svého provedení jediné zmatek práva hmotného. Tvrdí a) že nalézací soud pochybil, když vyobrazení v nové úpravě po odstranění závadných prý částí považuje za tytéž obrázky, jako byly původní zabavené, b) že mylně dospěl k závěru, že obrázky jsou závadné s hlediska § 516 tr. z., c) že obrázky nelze uváděti v souvislost s textem letáku, a d) že předložení výtisku k cenzuře nezakládá ještě zákonné znaky pokusu, jednání vedoucího k rozšiřování tiskopisu, jež nebylo dokonáno jen pro překážku odjinud v to vešlou.

Nelze jí přisvědčiti v žádném směru. Je pravda, že obrázky na str. 1 a 2 závadného letáku, který obžalovaný dne 9. února 1934 předložil okresnímu úřadu v B. k cenzuře, nejsou zcela totožné s oněmi, které dne 6. února 1934 byly okresním úřadem v B. v letáku stejného obsahu zabaveny jakožto zakládající skutkovou podstatu přestupu podle § 516 tr. z., nýbrž že jsou téměř o polovinu zmenšeny odstraněním dolejší části vyobrazení. Tuto skutečnost rozsudek při svém právním posouzení případu neponechává bez povšimnutí. Ke skutkové podstatě přestupu podle § 24 tisk. zák. však není třeba, jak míní patrně stěžovatel, aby nově uveřejněný spis, tedy též obraz, byl naprosto totožný s oním, který dříve byl zabaven; podle znění zákona dostačí, že obsah zabaveného spisu je vědomě tiskem znovu uveřejňován. A tu stejně jako při díle slovesném dostačuje pro trestnost nové reprodukce zabaveného spisu uveřejnění těch podstatných a pro závadnost obsahu významných částí, které vyjadřují myšlenku a tendenci projevenou již v tiskopisu zabaveném, byť i nově byla volena jiná slovní stylisace a úprava než ve spise původním; podobně také při novém uveřejnění zabaveného díla obrazového není k naplnění skutkové podstaty přestupu podle § 24 tisk. zák. třeba, aby celý obraz byl znovu v původní formě a podrobnostech vytištěn, nýbrž také zde pro trestnost postačí nové vědomé uveřejnění tiskem jeho obsahu, ať již ve formě slovní, popisné (srov. rozh. víd. n. s. Nowakovy sb. čís. 2497), ať obrazové, takové, že je jím naznačen ten myšlenkový projev, jak byl obsažen v původním zabaveném obraze. Pro správné pak posouzení významu a smyslu obrazu jak původního zabaveného, tak i nově reprodukováného, může býti úspěšným vodítkem též vztah jeho k obsahu textu, který vyobrazení doprovází, resp. naopak, a není proto zákonné překážky, aby při úsudku, nakolik nově uveřejněné obrazové dílo vyjadřuje podstatnou myšlenku původního zabaveného, nebylo vyobrazení uváděno v souvislost s obsahem slovního doprovodu. Při zřeteli na skutečnost, že závadné obrázky tvořily součást prospektu erotického tisku, napovídajícího již svým titulem »Neřesti Broe Cornelise (Pater Mřskač)« dílo pornografické, zdůrazňuje právem napadený rozsudek, že nově uveřejněné obrázky, byť i zmenšené o spodnější část ženského

těla, napovídají tutéž tendenci dříve již zabavených obrázků, vztah k líčení sadistického ukájení pohlavního pudu (spoutané ruce, na prvním obrázku trnám), a že mají zřejmě tutéž tendenci, jako zabavené tiskopisy v původní formě, totiž vyvolati erotické vzrušení. Text prospektu, byť i nezabavený, tvoří zde s vyobrazeními nedílný celek, neboť teprve v této spojitosti stává se zjevným, co vyobrazení napovídají. Nálezací soud zcela správně v rozsudkových důvodech uvažuje, zda z obrázků bylo odstraněno vše, co má význam pro náležitosti skutkové podstaty přečinu podle § 516 tr. z., a přichází k závěru, že i to, co z obrázků zbylo, ve spojení s textem naplňuje skutkovou podstatu přečinu podle § 516 tr. z. Ač přečin podle § 24 zákona o tisku není deliktem obsahovým ve smyslu částky třetí zákona o tisku č. 6/1863 ř. z. a ač je jeho účelem zachovati pořádek ve věcech tiskových, přece nutno k naplnění jeho skutkové podstaty, aby byl znovu uveřejňován trestný obsah tiskopisu jednou již zabaveného. Že pak tomu tak bylo, rozsudek, jak uvedeno, zjišťuje.

Instituce censury, jak v době trestného skutku byla prováděna a která podle zákonných ustanovení (§ 17 tisk. zák.) není censurou předběžnou, sleduje jiný účel, než který mu podkládá zmateční stížnost, domnívající se, že je úkolem úřadu censurního pouze v zájmu tiskaře posouditi, zda v obsahu tiskopisu lze spatřovati co závadného čili nic, a že tiskař, zasílající tiskopis k cenzuře dává tím na jevo, že nechce podnikati žádnou protizákonnou činnost. Spolupůsobí-li při rozhodování censury též jiná hlediska (veřejný zájem), než pouhý obsah tiskopisu (srov. §§ 487 a 493 tr. ř.: »m ů ž e zabavití . . .«, může žádati . . .«), nelze tvrditi, že by v obsahu tiskopisu tiskovými úřady censurovaného nebylo přes to lze shledati skutkovou podstatu určitého trestného skutku a že by skutečnost, že tiskopis byl cenzuře podroben a nebyl zabaven, resp. že byl tiskovým úřadům zaslán před rozšiřováním tisku, zbavovala tiskaře vůbec trestní zodpovědnosti. Tiskař je přece povinen podle § 17 tisk. zák. zaslati ve lhůtě zákonem určené povinné exempláře úřadu bezpečnostnímu nebo státnímu zástupci; tato jeho zákonem uložená mu činnost prokazuje již sama o sobě jeho vůli uskutečniti uveřejnění obsahu onoho tiskopisu, a nezáleží na tom, zda předkládá pouze otisk kartáčový nebo již výtisk úplný. Zhotovení povinných výtisků, které vědomě uveřejňují spis zabavený, a předložení jich ve smyslu § 17 tisk. zák. úřadu bezpečnostnímu je proto projevem činnosti vedoucí ke skutečnému vykonání přečinu podle § 24 tisk. zák., aniž při shora vylíčené povaze instituce censury lze tvrditi, že následné zabavení tiskopisu nebylo překážkou o d j i n u d v to vešlou, nýbrž z vůle samotného tiskaře-pachatele. Je mylným stěžovatelův názor, že by nemohl býti stíhán pro přečin podle § 24 tisk. zák. v případě, když by bezpečnostní úřad nebyl tiskopis zabavil; úřední úkon okresního úřadu, resp. státního zastupitelství, vedený též jinými hledisky než pouze právním posouzením obsahu tiskopisu, nemůže přece ničeho měniti na skutečnosti, že obsah tiskopisu naplňuje zákonné znaky určité trestní normy. Byla-li proto dána možnost, s níž obžalovaný jako tiskař musil počítati, a jistě též počítal, jinak by přece ony dva obrázky nebyl do tisku zařadil, že bezpečnostním úřadem bude předložený tiskopis shledán nezávadným a že v důsledku toho dojde ke skutečnému rozšiřování onoho prospektu a tím k vědomému uveřejňování obsahu zabaveného spisu — a znak vědomosti vztahuje se u § 24 tisk. zák. jen na

okolnosť, že spis byl již dříve zabaven — pak opětne zabavení tiskopisu okresním úřadem a státním zastupitelstvím bylo překážkou zabránivší, že trestný čin obžalovaného nebyl dokonán, překážkou, která vstoupila v projevenou již činnost obžalovaného odjinud, mimo okruh možností vlastní jeho vůle (srov. rozh. čís. 1624, 2076 sb. n. s.). Zmateční stížnost obžalovaného bylo proto zamítnouti.

Čís. 5278.

Viacnásobné naliehanie na svedka, aby krive svedčil, je usilovaním v smysle § 222 tr. zák., a to aj bez sľubu majetkového prospechu alebo inej výhody a môže mať vliv na rozhodnutie svedka, aj keď svedok nie je mravne alebo hmotne odvislý od pachatela.

(Rozh. zo dňa 25. apríla 1935, Zm IV 402/34.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti Šalamounovi R., obžalovanému zo zločinu svádzania ku krivému svedectvu, zamietol zmätočnú sťažnosť obžalovaného.

Z d ô v o d o v:

Proti rozsudku vrchného súdu podal zmätočnú sťažnosť obžalovaný do viny a do nepovolenia podmieneného odkladu výkonu trestu, tedy zrejme podľa § 385, čís. 1 a), 2 tr. p. Zmätočná sťažnosť je bezákladná

Vrchný súd zistil, že obžalovaný niekoľko ráz nahováral svedka L. G. pred jeho výsluchom v trestnej veci proti Šmilovi R. u krajského súdu v Ch. vedenej, aby nepovedal pravdu, jako to videl, totiž, že v kritickom čase, keď M. B. bol bitý na nádraží v T., jeho brat Šmil R. bol na tomto nádraží. Z tohoto zistenia je zrejmé, že obžalovaný vedel, že svedok videl Šmila R. na nádraží a že by bol falošne vypovedal, keby bol pred súdom tvrdil opak. Bolo tedy úmyslom obžalovaného dosiahnuť, aby svedok falošne vypovedal. Zločin podľa § 222 tr. z. spácha, kto sa u s i l u j e niekoho naviesť ku krivému svedectvu. Ponevác obžalovaný niekoľko krát nahováral svedka ku krivému svedectvu, jeho čin neľze považovať za jednoduchú prosbu, ktorá nemohla mať vlivu na rozhodnutie svedka. Čin obžalovaného vyčerpáva pojem usilovania sa, lebo viacnásobné naliehanie na svedka — aj bez sľubovania majetkového prospechu alebo iných výhod — môže mať vliv na rozhodnutie svedka aj v tom prípade, keď tento nie je morálne alebo materiálne odvislý od pachatela. Pri takýchto okolnostiach je ľahostajné aj to, jakými slovami chcel obžalovaný nahovárať svedka na falošné svedectvo v označenom smere. Čo sa však týče námietky obžalovaného, že okolnosť, ktorú mal svedok falošne potvrdiť, je vraj úplne vedľajšia, táto námietka je bezzákladná, a to z dôvodov správnych, ktoré sú v tomto ohľade uvedené v rozsudku vrchného súdu. Preto nemýlil sa odvolací súd, keď obžalovaného uznal vinným podľa § 222 tr. z.